

JOHN BOYD ORR (1880-1971): UNA POLÍTICA MUNDIAL D'ALIMENTS

El 16 d'octubre de 1945, representants de trenta-quatre nacions van signar la Carta de l'Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura de les Nacions Unides (FAO). John Boyd Orr, científic escocès amb experiència en polítiques d'alimentació, va ser nomenat el seu primer director general. Havia estat *Carnegie Researcher* en fisiologia i durant la I Guerra Mundial va lluitar contra la malnutrició, la fam i el deteriorament físic dels soldats com a metge de l'exèrcit britànic. Després de la guerra va fundar el Rowett Institute a Aberdeen, dedicat a la fisiologia experimental de la nutrició. En els anys 1920 va viatjar per Àfrica, Orient Mitjà, Nova Zelanda, Austràlia i l'Índia interessat per l'alimentació animal i les polítiques agrícoles. Les seves investigacions culminaren amb la publicació de *Food, Health and Income* (1936), un informe de gran impacte on revelava que un terç de la població britànica mostrava signes de desnutrició crònica. Els seus informes i arguments sobre els efectes negatius per a la salut d'una dieta deficient es van convertir en fonament de la política alimentària britànica durant la II Guerra Mundial. Boyd Orr era membre del Churchill's Scientific Committee on Food Policy.

■ JOHN BOYD ORR I EL FRUSTRAT WORLD FOOD BOARD

Tot i la llarga experiència de Boyd Orr, la seva tasca com a director general de la FAO va ser fugaç. Raons polítiques li van fer renunciar sols uns mesos després del nomenament. El 1946 s'havia fundat un International Emergency Food Council sota els auspicis de la FAO amb representants de trenta-quatre països per fer front a la crisi alimentària de postguerra i aprovar un programa mundial d'aliments. Boyd Orr va proposar la creació d'un World Food Board (WFB), Consell Mundial Aliments, per regular els excedents i evitar el desproveïment, però la seva proposta va ser rebutjada el 1947 i ni Gran Bretanya ni Estats Units li van donar suport. Boyd Orr va en-

tendre que la FAO no podia contribuir a la pau mundial sense el suport de les grans potències i va renunciar a la direcció general. El 1949 va ser guardonat amb el Premi Nobel de la pau pels seus esforços per combatre la fam al món i va donar els diners al National Peace Council, el World Movement for World Federal Government i altres organitzacions humanitàries. Boyd Orr va ser un fervent lluitador per l'internacionalisme i la governança mundial.

Prèviament, el 5 de juliol de 1946, la Conferència de la FAO reunida a Washington havia aprovat la proposta del recentment nomenat director general per a la creació del WFB. L'acord havia de ratificar-se en la segona sessió plenària del 2 de setembre de 1946 a Copenhaguen. L'informe tècnic elaborat per Boyd Orr reconeixia que abans de la guerra hi havia 1.000 milions de persones que consumien menys de 2.250 calories el dia. En els nivells socials més baixos, el menjar consistia principalment en cereals, que eren els aliments més barats, però tots sols no garantien una dieta equilibrada. El consum d'aliments depenia del poder adquisitiu, i abans de la guerra s'estimava que aproxima-

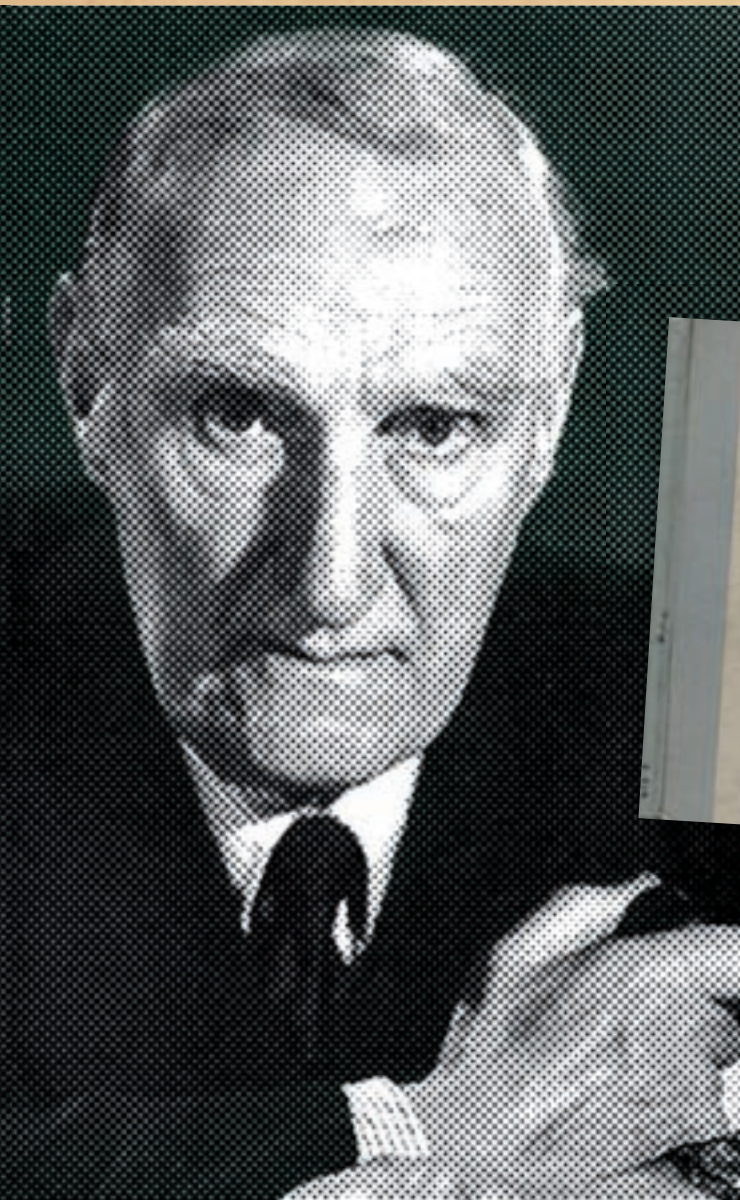
madament el terç més pobre de la població dels Estats Units estava per sota del nivell d'una dieta saludable. Durant la guerra havia augmentat el consum d'ous i llet un 30% al Regne Unit gràcies al racionament i si els indicadors de salut milloraven amb la dieta era perquè una alimentació deficient és la principal causa de malalties evitables, misèria i mort prematura.

La proposta que Boyd Orr va presentar a la II Conferència de la FAO a Copenhaguen el 1946 tenia per objecte evitar una dramàtica caiguda dels preus agrícoles i dels salaris, una crisi econòmica general i un ràpid augment de la desocupació. Els aliments són més que una simple mercaderia, i per això el WFB havia d'actuar com a regulador del comerç internacional i eradicar la fam mitjançant crèdits als països per incrementar la producció d'aliments, la regulació dels preus dels productes agrícoles i la distribució d'ajuda contra la fam.

El 16 d'octubre de 1945, representants de trenta-quatre nacions van signar la Carta de l'Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura de les Nacions Unides (FAO).

**«EL 1949, JOHN BOYD ORR
VA SER GUARDONAT AMB
EL PREMI NOBEL DE LA PAU
PELS SEUS ESFORÇOS PER
COMBATRE LA FAM AL MÓN»**

John Boyd Orr, científic escocès amb experiència en polítiques d'alimentació, va ser nomenat primer director general de l'Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura de les Nacions Unides (FAO).

El WFB havia d'afrontar diversos reptes. El primer gran problema era produir suficients aliments no només per abastir una població mundial en expansió, sinó també per assolir una dieta saludable. En la majoria de països en desenvolupament, els aliments es produïen en petites explotacions mitjançant tècniques agrícoles tradicionals. L'acció política havia de proporcionar treball als camperols i modernitzar els conreus. En països on les noves tecnologies ja s'aplicaven, el principal problema era estabilitzar el mercat i els preus. Tot això obligava a garantir un mercat mundial d'excedents a preu estable per protegir el proveïment dels sectors amb

menys ingressos. Una política a llarg termini havia de conciliar els interessos de l'agricultura, el comerç i la salut pública, la qual cosa només era possible si la producció es coordinava a escala mundial. El WFB acceleraria l'expansió agrícola, la mecanització i ampliaria el mercat d'equipaments, adobs i instal·lacions vinculades a la conservació i el transport, el que contribuiria a la consecució dels objectius humanitaris proclamats per les Nacions Unides.

A l'informe *Food, Health and Income* (1936) Boyd Orr revelava que un terç de la població britànica mostrava signes de desnutrició crònica.

Per fer front als problemes derivats de la seguretat alimentària mundial el WFB havia de disposar d'autoritat i de recursos, amb representació de tots els països i organitzacions internacionals. El projecte presentat per J. Boyd Orr a l'assemblea de la FAO a Copenhaguen atribuïa al WFB quatre funcions principals: la estabilització de preus dels productes agrícoles en els mercats mundials; l'establiment d'una reserva mundial d'aliments, per atendre emergències per mala collita arreu del món; la provisió de fons per reduir excedents de productes agrícoles i la cooperació amb altres organitzacions per al desenvolupament industrial i agrícola.

Per a la estabilització de preus, el WFB operaria establint un preu màxim i mínim, comprant quan el preu mundial caigués per sota del mínim i venent quan el preu superés el màxim. L'estabilització de preus era l'eix principal. L'objectiu general era assegurar suficient producció i eficient distribució perquè el consum mundial aconseguís nivells de salut alimentària.

El WFB podia haver estat un excel·lent instrument d'estabilització mundial. No obstant això, la Conferència de Copenhaguen no va donar suport a l'ambiciós projecte de John Boyd Orr, i la proposta de crear un WFB va desaparèixer de l'agenda i no es va tornar a reprendre mai. Actualment som testimonis impassibles de la pervivència de la fam, fins i tot ara, quan hi ha aliments per a tothom.

JOSEP LLUÍS BARONA

Catedràtic d'Història de la Ciència de la Universitat de València